

Informasjon om bærekraftshensyn i Nordea Liv Bærekraft 80

Miljømessige og/eller sosiale egenskaper

Med bærekraftig investering menes en investering i en økonomisk aktivitet som bidrar til et miljømessig eller sosialt mål, forutsatt at investeringen ikke i vesentlig grad skader noen miljømessige eller sosiale mål og at selskapene det er investert i følger god styringspraksis

EUs taksonomi er et klassifiseringssystem som er fastsatt i forordning (EU) 2020/852, og som fastsetter en liste over økonomiske aktiviteter som er miljømessig bærekraftige. Den nevnte forordningen fastsetter ikke en liste over økonomiske aktiviteter som er sosialt bærekraftige. Bærekraftige investeringer med et miljømål kan være i samsvar med taksonomien eller ikke.

Hadde dette finansielle produktet et bærekraftig investeringsmål?

☒ ☒ ☐ Ja	☒ ☐ ☒ Nei
☐ Det foretok bærekraftige investeringer med et miljømål: ____%	☒ Det fremmet miljømessige/sosiale egenskaper , og selv om det ikke hadde bærekraftig investering som overordnet mål, hadde den en andel på 70,9 % i bærekraftige investeringer.
☐ i økonomiske aktiviteter som anses som miljømessig bærekraftige i samsvar med EUs taksonomi	☐ med et miljømål i økonomiske aktiviteter som anses som miljømessig bærekraftige i samsvar med EUs taksonomi
☐ i økonomiske aktivitetet som ikke kvalifiserer som miljømessig bærekraftige under EU-taksonomien.	☒ med et miljømål i økonomiske aktiviteter som ikke anses som miljømessig bærekraftige under EUs taksonomi
☐ med et sosialt mål	☐ med et sosialt mål
☐ Det foretok bærekraftige investeringer med et sosialt mål: ____%	☐ Det fremmet miljømessige/sosiale egenskaper, men foretok ingen bærekraftige investeringer

Hvilke miljømessige og/eller sosiale egenskaper fremmes av dette finansielle investeringsvalget?

I dette investeringsvalget jobber vi for å fremme klima, gjennom positiv seleksjon av fond, utøvelse av aktivt eierskap og restriksjoner basert på klimakriterier. Nordea Liv har forpliktet seg til at samtlige aktivaklasser i alle investeringsvalg, skal ha netto-nullutslipp innen 2050. Dette er i tråd med Parisavtalen, og er basert på scenarioer der utslippsbanene begrenser global oppvarming til 1,5 grader.

For alle selskaper vi investerer i stiller vi som et minimumskrav at menneske- og arbeidsrettigheter respekteres og at selskapene har fokus på samfunnsansvar. Vi monitorerer selskapenes etterlevelse av internasjonale standarder og konvensjoner, og gjennom aktivt eierskap er målet å drive selskapene i positiv retning.

Vi har restriksjoner mot bransjer og selskaper med betydelig eksponering mot aktiviteter som anses som skadelige for miljøet eller samfunnet. Disse restriksjonene omfatter blant annet, investeringer i aktiviteter som produserer eller distribuerer kontroversielle våpen, tobakk, kullgruvedrift eller ukonvensjonell utvinning og produksjon av fossilt brensel.

Vi tillater ikke investeringer i selskap innen konvensjonelt fossilt brensel og elektrisitetsproduksjon dersom selskapet ikke har en troverdig plan for omstilling som er forenlig med målene og ambisjonene i Parisavtalen.

Bærekrafts-indikatorer måler hvordan de miljømessige eller sosiale egenskapene som fremmes av det finansielle produktet oppnås.

● Hvordan har bærekraftsindikatorene utviklet seg?

Indikator (miljø)	Beskrivelse	Verdi
Klimagssintensitet	Selskapets samlede klimagassutslipp (tCO ₂ e)/salg i mEUR.	709,66
Karbonavtrykk	Metriske tonn CO ₂ e per million EUR investert.	222,39
Estimert temperaturøkning	Benytter informasjon tilgjengelig i dag for å analysere et selskaps fremtidige klimagassutslipp, målt i grader oppvarming (°C) i 2100, relativt til gjennomsnittet for førindustriell tid. Estimaten viser nivået av oppvarming gitt at hele økonomien følger samme prosjekterte klimagassutslipp som det analyserte selskapet, basert på oppdaterte Scope 1, 2 og estimerte scope 3-utslipp.	2,21 °C

Omstillingsevne for de 100 selskapene med høyest utslipp i porteføljen	Vurdering av topp-100 utslippskilder (identifisert på aggregert Nordea Liv- og pensjonskonsernnivå årlig) med egenutviklet netto-null-tilpasningsmetodikk, som vil avgjøre om selskaper har tatt tilstrekkelige tiltak for å omstille seg i tråd med Parisavtalen. Den første rapporterte prosentandelen viser andelen av alle eiendeler som er investert i selskaper på topp-100 listen. Den andre rapporterte prosentandelen viser andelen av alle eiendeler i selskaper (blant listen over topp-100 utslippskilder) som anses å ha tatt tilstrekkelige tiltak for å tilpasse seg netto null.	13,94 % / 2,26 %
Indikator (sosialt)	Beskrivelse	Verdi
Kjønnsbalanse i styre	Prosentandelen av styremedlemmer som er kvinne.	34,50 %
Etterlevelse av menneskerettigheter	Indikerer om selskapet etterlever FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter.	0 % brudd
Etterlevelse av arbeidsrettighet-er	Indikerer om selskapet etterlever den internasjonale arbeidsorganisasjonen (ILO) sin standard for arbeidsrettigheter.	0 % brudd
Brudd på UNGC & OECD	Indikerer om selskapet etterlever FNs Global Compact prinsipper og OECD sine retningslinjer.	0 % brudd
Eksponering mot kontroversielle våpen	Viser om selskapet er involvert i produksjon og utvikling av landminer, klaseammunisjon, kjemiske eller biologiske våpen.	Ingen eksponering
ESG- vurdering av land	ESG-vurdering av 180 land på flere områder som menneske- og arbeidsrettigheter, korrupsjon, moderne slaveri, økonomiske ulikheter, demokrati, politiske rettigheter og sivile friheter.	1,95 % of AUM i land flagget som høyere ESG-risiko basert på vår vurdering.

Alle funn fra monitoreringen av bærekraftsindikatorene vil bli håndtert i henhold til våre retningslinjer og prosedyrer.

- ... og sammenlignet med tidligere perioder?

Det er foreløpig ingen rapporteringsdata som dekker tidligere perioder

- Hva var målene for de bærekraftige investeringene som investeringsvalget delvis foretok, og hvordan bidro den bærekraftige investeringen?

Målet med de bærekraftige investeringene var å bidra til ett eller flere av FNs bærekraftsmål eller alternativt være investert i aktiviteter som er i samsvar med EUs taksonomi. Dette investeringsvalget investerte i fond som bidro til målene gjennom å investere selskaper der en fastsatt andel av inntjeningen bidrar positivt til FNs bærekraftsmål eller anses som miljømessig bærekraftig i samsvar med EUs taksonomi.

- På hvilken måte sikret vi at de bærekraftige investeringene, som investeringsvalget delvis foretok, ikke påførte vesentlig skade for noen av de miljømessige eller sosialt bærekraftige investeringsmålene?

De bærekraftige investeringene ble gjennomlyst for å sikre at de ikke gjorde vesentlig skade på noen andre miljømessige eller sosialt bærekraftige mål, som definert av EUs taksonomi eller FNs bærekraftsmål.

- — — Hvordan tok investeringsvalget hensyn til de mest vesentlige negative konsekvensene på bærekraftfaktorer?

Det er benyttet en kvantitativ metodikk for å vurdere investeringsuniversets miljømessige og sosiale negative påvirkning, gjennom bruken av bærekraftsindikatorer beskrevet i tabell 1 og/eller tabell 2 og/eller tabell 3 i vedlegg 1 til SFDR RTS. Metoden benyttet flere datakilder for å sikre at selskapene ble vurdert grundig.

- — — Var de bærekraftige investeringene i samsvar med OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper og FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter? Detaljer:

I utvelgelsen av fond til dette investeringsvalget krever vi som et minimum at kapitalforvalterne har retningslinjer for ansvarlige investeringer som er basert på internasjonale standarder og konvensjoner. Dette gjelder naturlig nok også de bærekraftige investeringene. Vi overvåker investeringene for å sikre at de er i samsvar med kravene vi stiller. Dette inkluderer internasjonale standarder og konvensjoner innen menneske- og arbeidsrettigheter som FNs Global Compact, OECDs retningslinjer for flernasjonale

selskaper, FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter og ILO konvensjoner om anstendig arbeid.

EUs taksonomi fastsetter et prinsipp om å ikke gjøre betydelig skade (Do No Significant Harm), som innebærer at investeringer som er i samsvar med taksonomien, ikke bør gjøre betydelig skade på EUs taksonomimål, og følges opp med spesifikke kriterier definert av EU.

Prinsippet om å ikke gjøre betydelig skade gjelder bare for de av det finansielle produktets underliggende investeringer som tar hensyn til EU-kriteriene for økonomiske aktiviteter som er miljømessig bærekraftige. Den gjenstående delen av det finansielle produktets underliggende investeringer tar ikke hensyn til EU-kriteriene for miljømessig bærekraftige økonomiske aktiviteter.

Andre bærekraftige investeringer må heller ikke gjøre betydelig skade på miljømål eller sosiale mål.

Hvordan tok dette finansielle investeringsvalget hensyn til de viktigste negative påvirkningene på bærekraftfaktorer?

Vi gjør jevnlig en vurdering av de viktigste negative påvirkningene gjennom å overvåke miljømessige og sosiale indikatorer som beskrevet i tabellen under. Vi følger opp med tiltak for å begrense den negative påvirkningen av våre investeringsvalg, der vi ser nivåer som ikke er tilfredsstillende.

Indikator (miljø)	Beskrivelse	Verdi
Klimagassintensitet	Selskapets samlede klimagassutslipp (tCO ₂ e)/salg i mEUR.	709,66
Karbonavtrykk	Metriske tonn CO ₂ e per million EUR investert.	222,39
Eksposering mot fossilt brensel	Andel av investeringer i selskaper som driver virksomhet i sektoren for fossilt brensel.	3,39 %
Utslipp fra land	Faktoren viser tonn klimagassutslipp per millioner EUR av landets BNP.	831,16
Indikator (sosiale)	Beskrivelse	Verdi
Kjønnsbalanse i styre	Prosentandelen av styremedlemmer som er kvinne.	34,50 %
Brudd på UNGC & OECD	Indikerer om selskapet etterlever FNs Global Compact prinsipper og OECD sine retningslinjer.	0 % brudd
Eksposering mot kontroversielle våpen	Viser om selskapet er involvert i produksjon og utvikling av landminer, klaseammunisjon, kjemiske eller biologiske våpen.	Ingen eksposering

Mangel av prosesser for overvåke compliance i tråd med UNGC & OECD	Andel av investeringer i selskaper som har undertegnet FN Global Compacts prinsipper for ansvarlig næringsliv (UNGC) og er pålagt å overvåke og rapportere etterlevelse, men uten offisielle retningslinjer for å overvåke etterlevelse med UNGC prinsipper eller OECD retningslinjer, eller mekanismer til å adressere brudd.	49,07 %
Land underlagt sanksjoner	Den europeiske utenrikstjeneste (EEAS) og FNs sikkerhetsråds (UNSC) handelssanksjoner.	1 (#), 3,03 %

Hva er de største investeringene i dette investeringsvalget?

Listen inkluderer investeringene som utgjør den største andelen av investeringene til det finansielle produktet i referanseperioden som er: 2022

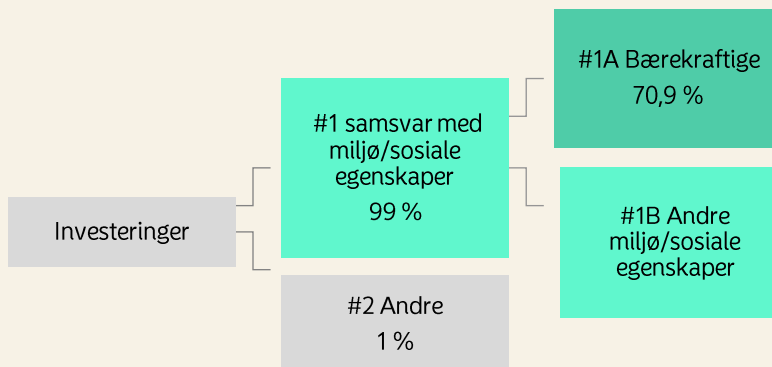
Største investeringer	Sektor	% eiendeler
1. Nordea Global Responsible Enhanced Equity	Fund	18,39 %
2. Nordea Norwegian Stars	Fund	12,27 %
3. Nordea North American Stars	Fund	12,20 %
4. Nordea Global Stars	Fund	10,73 %
5. Nordea Kreditt Stars	Fund	10,22 %

Hva var andelen bærekraftsrelaterte investeringer?

● Hvordan var aktivaallokeringen?

Aktivaallokeringen beskriver andelen av investeringer i bestemte eiendeler.

#1 Samsvar med miljø/sosiale egenskaper omfatter investeringene til det finansielle produktet som brukes til å oppnå de miljømessige og/eller sosiale egenskapene som det finansielle produktet fremmer.

#1 Samsvar med miljø/sosiale egenskaper omfatter:

- **Underkategori #1A Bærekraftige:** omfatter bærekraftige investeringer med miljømål eller sosiale mål.
- **Underkategori #1B Andre miljø/sosiale egenskaper:** omfatter investeringer som er i samsvar med miljøegenskapene eller de sosiale egenskapene som ikke anses som bærekraftige investeringer.

#2 Andre omfatter de gjestående investeringene til det finansielle produktet som verken er i samsvar med de miljømessige og/eller sosiale egenskapene, og heller ikke anses som bærekraftige investeringer.

● I hvilke sektorer ble investeringene gjort?

Sektor	Allokering
Råvarer	5,10 %
Kommunikasjon	8,97 %
Syklisk forbruk	6,62 %
Stabilt forbruk	23,00 %
Energi	0,96 %
Finans	29,11 %
Industri	10,49 %
Teknologi	12,24 %
Forsyning	3,31 %
Øvrig	0,01 %

I hvilket omfang er bærekraftige investeringer med et miljømål i samsvar med EUs taksonomi?

På grunn av dårlig/begrenset datatilgjengelighet om taksonomitilpasning og lav datadekning rapporterer vi ikke omfanget av bærekraftige investeringer med et miljømål i samsvar med EUs taksonomi.

Hvilken minsteandel utgjorde bærekraftige investeringer med et miljømål, som ikke anses som i samsvar med EUs taksonomi?

Andelen bærekraftige investeringer med et miljømål, definert etter en annen metodologi enn EUs taksonomi, var 70,9 % av totale porteføljeinvesteringer.

Hvilken minsteandel utgjorde sosialt bærekraftige investeringer?

Ikke relevant.

Hvilke investeringer er tatt med under "#2 Andre", hva er formålet med dem, og finnes det noen miljømessige eller samfunnsmessige minstegarantier?

Denne kategorien inkluderer kontanter, som kan holdes som tilleggslikviditet eller for risikobalanseringsformål, eller derivater brukt til valutasikring. Vi anser ikke miljømessige eller samfunnsmessige minstegarantier som relevant for denne type investeringer.

Hvilke tiltak er iverksatt for å møte de miljømessige og/eller sosiale egenskapene i referanseperioden ?

Vår visjon er å skape avkastning med ansvar for våre kunder. Det innebærer at analyse av bærekraftfaktorer som miljø, sosiale forhold og forretningsetikk (ESG) står sentralt og kombineres med klassisk økonomisk analyse når vi tar investeringsbeslutninger. Dette reflekteres i våre retningslinjer og prosesser, som dette investeringsvalget har fulgt i referanseperioden.

Tiltakene vi har gjennomført for å møte de miljømessige og sosiale egenskapene inkluderer grundige bærekraftsvurderinger av kapitalforvalterne og fondene vi har investert i, både før og etter investering. Vi har vurdert flere områder, som eksklusjoner, investeringsstrategi, forpliktelser innen bærekraft, hvilken tilnærming som benyttes, om det er tematisk fokus eller positiv selskapsjon, og aktivt eierskap. Alle fond vi har investert i i Nordea Liv Bærekraft 80 i referanseperioden ble vurdert til å ha en sterk bærekraftsprofil.

Vi har overvåket bærekraftsindikatorene i investeringene regelmessig for å identifisere potensielle brudd på våre minimumskrav eller forventninger knyttet til bærekraftsnivå. Dette initierte flere engasjement mot utvalgte kapitalforvaltere og selskap. I 2022 hadde vi blant annet et pågående engasjement om hvordan inkludere hensyn til menneskerettigheter i større grad i et fond som investerer i statsobligasjoner i fremvoksende økonomier.

Et annet eksempel på et proaktivt engasjement som ble utført for å forbedre de miljømessige egenskapene, er vår deltakelse i Carbon Disclosure Project (CDP) sin engasjementskampanje i 2022. Kampanjen var investordrevet, og fokuserte på store børsnoterte selskaper som ikke rapporterte tilfredsstillende klimarelatert informasjon til investorer. Nordea Liv ledet engasjementet med det amerikanske stålselskapet Nucor for gruppen av investorer som deltok. Det var ca. 50 store institusjonelle investorer som støttet vårt engasjement og signerte sammen med oss på kravene til Nucor. Nucor er ett av verdens største stålselskaper, og det aller største i USA. De har gjennomført flere klimatiltak, men har hengt etter andre aktører på klimarapportering. Målet med engasjementet var å forbedre dette, og utfallet var positivt, da Nucor bekreftet at de ville gjøre betydelige forbedringer i publisert klimarelatert informasjon og at de ville starte med innrapportering av klimadata til CDP sin database.